

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ความตอนหนึ่งดังนี้ “อุดมการณ์ ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนตลอดชีวิตรวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตน และ ครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง ธารเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 3)

มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ข้อ 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้ทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนด้านความสามารถใช้ภาษาอังกฤษที่ผ่านมานั้น จากรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสามปี 2548 เกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2544-2547 โดยกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า คะแนนสอบภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 มีแนวโน้มลดลงทุกระดับ โดยนักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนน สอบลดลงจาก ร้อยละ 49.56 ในปีการศึกษา 2544 เหลือร้อยละ 37.34 ในปีการศึกษา 2547 นักเรียนชั้น ม.3 มีคะแนนสอบลดลงจากร้อยละ 38.95 เหลือร้อยละ 32.28 ในช่วงเวลาเดียวกัน และนักเรียนชั้น ม.6 มีคะแนนสอบลดลงจากร้อยละ 39.14 ในปีการศึกษา 2546 เหลือ ร้อยละ 32.45 ในปีการศึกษา 2547 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนภาษาอังกฤษจากการสอบ เอนทรานซ์ ตั้งแต่การสอบในเดือนมีนาคม 2545 – มีนาคม 2548 พบว่าไม่มีปีใดที่ผู้สอบทำ คะแนนเฉลี่ยได้เกินร้อยละ 50 เลย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2548 : 1)

การที่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีทักษะด้านภาษาอังกฤษน้อยนั้น มีผล ต่อเนื่องถึงระดับอุดมศึกษาด้วย โดยทำให้นักศึกษาที่จบมาทำงาน หรือต้องการสอบแข่งขัน

ไปศึกษาหรือทำงานต่างประเทศยังขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ โดยผลสอบโทเฟล (TOEFL) ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2547 – มิถุนายน 2548 เพื่อนำคะแนนไปใช้ในการศึกษาต่อต่างประเทศพบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 201 คะแนน จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 8 ของกลุ่มประเทศอาเซียน และจากการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้เลือกสถานศึกษา จำนวน 42 แห่ง ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและในกำกับของรัฐ 10 แห่ง สถาบันอุดมศึกษา เอกชน 14 แห่ง และมหาวิทยาลัยราชภัฏ 18 แห่ง ในส่วนคุณภาพของบัณฑิต พบว่า ผู้ว่าจ้าง บัณฑิตก่อนจ้างมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต แต่มีข้อเสนอให้บัณฑิตพัฒนา ทักษะด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2548 : 1)

ในภาวะการณ์ที่โลกมีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วมีการเผยแพร่ของข้อมูลข่าวสาร อย่างมากมาย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้กันมาก การที่เยาวชนหรือประชาชน ไทยขาดทักษะ ด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นข้อจำกัดในการเรียนรู้สิ่งใหม่จากประเทศต่าง ๆ และพัฒนา ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก ดังนั้น การพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ทั้งในเรื่องวิธีการเรียนการสอน หลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนคุณภาพครูผู้สอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและท้าทายเพื่อให้คนไทยมีศักยภาพและเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมายังมีผลสัมฤทธิ์ต่ำทั้ง ๆ ที่มีความ พยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนนักเรียน นักศึกษา แล้วก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายให้มีลารทบพวนการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษทั้งระบบ และได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารได้ โดยตั้งเป้าไว้ว่าในระยะเวลา 10 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2548 – 2558 คนไทย จะ สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีกว่าปัจจุบัน (กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. 2548 : 1) นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมประชุมเกี่ยวกับการทำงานกับผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2548 ที่อาคาร 9 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีเรื่องขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ช่วยคิด คือ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของทั้งประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : 1)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรหลักในการจัดการศึกษาและส่งเสริม การศึกษาของประเทศไทย จึงได้กำหนดนโยบายในการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพด้าน ภาษาอังกฤษ และกระตุ้นให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนพัฒนาทักษะดังกล่าวให้แก่ เยาวชน โดยได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของ ประชากรไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนี้

1. ผลักดันให้การยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นวาระแห่งชาติ
2. เร่งปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนากระบวนการสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ
3. วางระบบกักตุนและพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษให้ได้มาตรฐาน
4. สร้างความพร้อมให้แก่สถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
5. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

(มติชน, 2548 : 22)

ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ประเทศไทยเราได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลายๆ ระดับมานานแล้ว แต่ ปรากฏว่า การเรียนการสอนยังไม่บรรลุผลเป็นที่น่าพอใจตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และความสำคัญของภาษา ดังที่ได้มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่าน ระบุถึงปัญหาไว้ ดังนี้

อธิปัตย์ คลีสุนทร (2550 : 1) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สรุปได้ ดังนี้

1. การขาดครูสอนภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก ทำให้โรงเรียนแต่ละแห่งต้องหาทาง แก้ปัญหา โดยจัดครูที่มีได้เรียนจบวิชาเอกหรือวิชาโทด้านภาษาอังกฤษมาช่วยสอน ซึ่งแม้จะ พยายามศึกษาหาความรู้ฝึกฝนด้วยตนเองอย่างทุ่มเทหมายก็ตาม แต่ครูอาจารย์เหล่านี้คงยาก ที่จะพูด ฟัง อ่าน และเขียนให้ถูกต้องใกล้เคียงเท่ากับการได้เล่าเรียนหรือฝึกฝนโดยตรง ก่อนไปเป็นครู

2. วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเชิงทักษะ ที่ครูควรจะเป็นผู้ที่เข้าใจการใช้ภาษาและมีทักษะ การพูด การออกเสียงถูกต้องหรือใกล้เคียงกับผู้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แม้พยัญชนะและ สระของภาษาไทยจะใช้ได้ใกล้เคียงมากในการออกเสียงหรือพูดเป็นภาษาอังกฤษแต่เสียง

บางเสียงจะไม่เหมือนกัน เช่น เสียงตัว ch, th, v, z เป็นต้น และการเน้นพยางค์ในคำผิดที่จะทำให้เกิดความหมายเปลี่ยนไป ลักษณะเช่นนี้ทำให้ครูภาษาอังกฤษต้องมีทักษะในการใช้ภาษาเป็นพิเศษ นอกเหนือจากการพูดคุย การเขียนภาษาอังกฤษก็จะมีวิธีการเรียบเรียงข้อความต่างจากการเขียนภาษาไทย

3. การหาโอกาสให้เด็กๆ และครูอาจารย์ได้พบปะและเรียนรู้จากนักท่องเที่ยว ซึ่งพบว่าเด็กๆจะกระตือรือร้นหาทางพบปะพูดคุยกับนักท่องเที่ยวนักที่พอมีเวลา และสนใจพูดคุยกับกลุ่มเด็กๆ โดยมีครูอาจารย์ดูแลอยู่ด้วย

4. กระบวนการในการสอน การเริ่มต้นและการลำดับขึ้นความยากง่ายก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เด็กชอบหรือไม่ชอบภาษาอังกฤษ การสอนที่สนุกสนานสอดแทรกทั้งเรื่องพูด ฟัง อ่าน เขียน และให้หลักไวยากรณ์ในเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก การอ่านเรื่องง่ายๆ นิทานประกอบภาพง่ายๆ ให้เด็กฟัง หรือให้เด็กเลือกเรื่องมาอ่านเอง กิจกรรมการแสดงต่างๆที่เป็นภาษาอังกฤษ เป็นเรื่องที่จำเป็นและจะส่งผลให้เด็กๆ เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องง่าย แต่ครูอาจารย์ที่สอนวิชาเชิงทักษะให้สททก็ยังไม่ชำนาญ ในสถานการณ์ปัจจุบัน โรงเรียนจำนวนมากขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านนี้แก่เด็ก

5. งบประมาณ เป็นเรื่องที่ทุกกลุ่มที่กล่าวถึงเป็นอย่างมากด้วยความจำเป็นที่ต้องพัฒนาครูอาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษ ทั้งที่ยังขาดพื้นฐานและที่เรียนมาโดยตรง แต่ก็จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมให้ทราบกระบวนการเทคนิควิธีที่จะช่วยให้สอนได้น่าสนุก น่าสนใจ เข้าใจง่าย และเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขงยุทธ ทิพรส กล่าวไว้ว่า สภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษบ้านเราไม่ได้ผลขาดประสิทธิภาพ ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ก่อให้เกิดขาดทักษะทั้งการฟัง อ่าน พูดและการเขียน โดยเฉพาะการพูด การฟังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ คือ พูดไม่ได้ ฟังไม่ออก ทำให้เด็ก เยาวชน เบื่อหน่าย ไม่สนใจ ส่งผลต่อปัญหาการเรียน การสอนภาษาอังกฤษมาโดยตลอด (ขงยุทธ ทิพรส. 2550 : 1)

ประพาศน์ พงุทธิประภา ได้กล่าวไว้ใน วิถีกระบี่กับบรรพบุรุษการสอนภาษา ว่า ความเห็นในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นการวิงวามแพ้ข้มมา 3 ทศวรรษแล้ว ซึ่งไม่สามารถจะแก้ไขให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ได้ เพราะทรศนะดังกล่าว คือ การขึ้นความคืดของฝรั่งมา จนทำให้ครูอาจารย์ภาษาอังกฤษในเมืองไทยเข้าไม่ถึง

วัตถุประสงค์การสอนของตัวเอง ดังคำพังเพยฝรั่งที่ว่า “Not see the wood for the trees” เพราะมุมมองของนักวิชาการสอนภาษาอังกฤษของเรามีข้อบกพร่องเพราะขาดองค์รวม ไม่สามารถแยกส่วนและโยงส่วนได้ เรามันกันแต่เรื่อง “วิธีสอน” (Methodology) โดยไม่คำนึงถึง “การออกแบบหลักสูตร” (Syllabus Design) รวมทั้ง “การพัฒนาสื่อการเรียน” (Materials Development) ซึ่งเป็นกระบวนการอันต่อเนื่องแบบครบวงจรในบริบทของมันอย่างแท้จริง (ประพาศน์ พงุทธิประภา. 2547 : 5)

เนตรปรีชา ชุมไชโย (2550 : 1) ระบุถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยคือ เด็กไม่สามารถสื่อสารได้ เนื่องจากเด็กไม่เคยได้ใช้ภาษาในการโต้ตอบ ซึ่งการเริ่มให้เด็กเรียนภาษาอังกฤษเมื่อไร ไม่ใช่ประเด็นสำคัญเท่ากับ จะปรับเปลี่ยนวิธีการสอนอย่างไร

“การเรียนภาษาอังกฤษที่จะพูดได้ต้องเริ่มจากการฟัง เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับสำเนียง ยารออกเสียง เรียนรู้คำศัพท์ เรียนรู้ประโยค จากนั้นฝึกพูดตาม ค่อยมาอ่านและเขียน สอนหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง แต่ของเรากลับเริ่มสอนเขียน อ่านแล้วค่อยพูดหรือฟังเมื่อโตขึ้น ที่สำคัญน่าสังเกตว่า บุคลากรที่สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมที่เด็กควรจะได้ฟังและพูดโต้ตอบ กลับพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ครูที่สามารถสื่อสารได้คืออยู่ในระดับมหาวิทยาลัย ครูที่สื่อสารได้ดี รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย และตอนต้นตามลำดับ

นอกจากนี้ยังเห็นด้วยที่ลดขนาดห้องเรียนภาษาอังกฤษให้เด็กลง 25-30 คน ค่อยเรียน เพราะจะทำให้ครูผู้สอนสื่อสารและดูแลได้อย่างทั่วถึง หรือ หากจะทำให้กลุ่มผู้เรียนเด็กต่ำกว่านี้ ได้ก็จะส่งผลดียิ่ง นอกจากนี้ก็ปัจจัยที่สำคัญคือการพัฒนาครูภาษาอังกฤษของไทย ซึ่งที่ผ่านมา การพัฒนาครูภาษาอังกฤษมักจะเน้นไปที่วิธีการสอน ทั้งที่ครูส่วนใหญ่จะมีทักษะในการสอนดี และสามารถประยุกต์ใช้ ได้ด้วยตนเองอยู่แล้ว แต่ควรจะพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษให้กับครูผู้สอนมากกว่า

กาญจนา ปรายพาส (2550 : 1) ได้สรุปปัญหา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ประสบการณ์และคุณภาพของครู
2. ความขาดแคลนครูสอนภาษาอังกฤษ
3. การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสม
4. สักส่วนของครูกับจำนวนนักเรียนในห้อง
5. ความสอดคล้องของวิธีวัดและประเมินผล
6. โอกาสและความเสมอภาคของผู้เรียน

จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้วิจัย และจากการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่าในสถานศึกษาแต่ละแห่งมักจะมีปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกัน ดังนี้

1. นักเรียนชายและ ไม่กล้าออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 2. นักเรียนไม่ชอบท่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 3. นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ค่อยดีต่อภาษาอังกฤษ เนื่องจากครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ใช่ครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ขาดความรู้ ความชำนาญ จึงทำให้ครู ไม่สามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนไม่ค่อยได้เรียนเต็มเม็ดเต็มหน่วย นักเรียนจึงรู้สึกว้าภาษาอังกฤษยากเกินไป
 4. นักเรียน ไม่มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เนื่องจากในชุมชนไม่มีชาวต่างประเทศ
 5. ครูขาดสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และไม่ค่อยมีโอกาสในการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน
 6. ครู ไม่จัดการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
 7. ครู ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 8. ครู ไม่ค่อยใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 9. ครูขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
 10. ครู ได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานของรัฐน้อย เช่น การจัดอบรม ประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน เป็นต้น
 11. ผู้ปกครอง ไม่มีความรู้ที่จะชี้แนะ ให้ความรู้แก่นักเรียนในปกครองได้
 12. ผู้ปกครอง ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสนใจ ตระหนักถึงปัญหา และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำเสนอให้สถานศึกษาหาแนวทาง ในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. เพื่อหาสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

สมมุติฐานการวิจัย

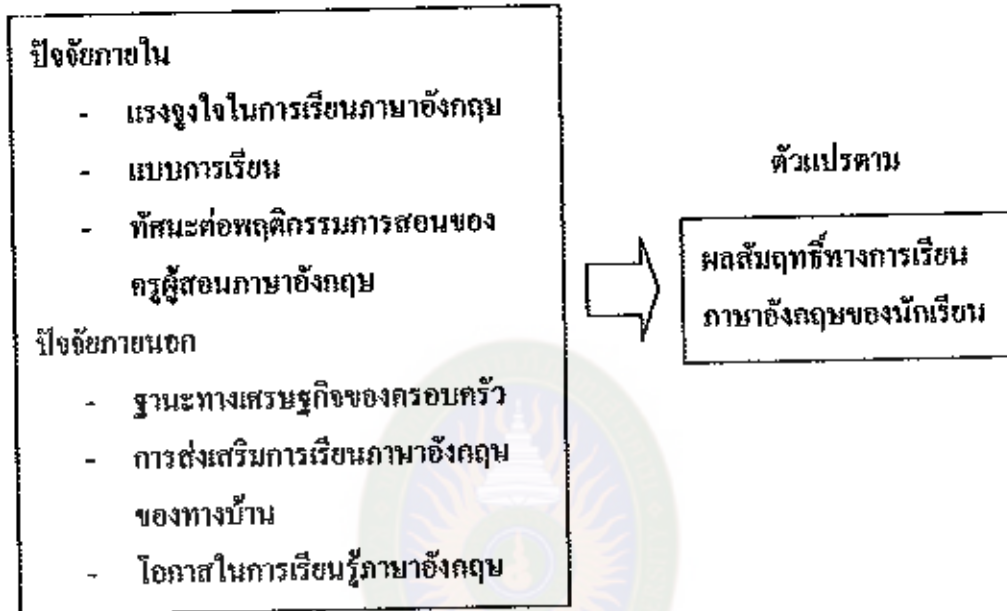
ปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนรู้ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของที่บ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยอาศัยหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ แล้วนำมาเป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 5,985 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2550 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน แล้วจึงสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอำเภอต่างๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

2.1.1 ปัจจัยภายใน

- 1 แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
- 2 แบบการเรียนรู้
- 3 ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

2.1.2 ปัจจัยภายนอก

- 1 ฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัว
- 2 การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของที่บ้าน
- 3 โอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ชื่อผลงานเบื้องต้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 โดยจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนครอบครัวทุกอำเภอ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ (Motivation in learning English)** หมายถึง องค์ประกอบภายในที่เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ ให้บรรลุผลสำเร็จตามความตั้งใจไว้ เช่น ต้องการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ได้อย่างเข้าใจ

2. **แบบการเรียนรู้ (Learning style)** หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะที่เป็นอุปนิสัย ความสนใจ หรือความชอบของนักเรียนแต่ละคนที่มีอยู่ภายในตนเองและแสดงออกมาเป็นวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ อารมณ์หมายถึง ความถนัดทางภาษา สติปัญญา และลักษณะที่เป็น

ความแตกต่างระหว่างบุคคล ในงานวิจัยนี้หมายถึง แบบการเรียนรู้ในเชิงรับรู้ (Perceptual learning style) โดยแบ่งออกเป็นแบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้โดยการฟัง แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม

2.1 แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา (Visual learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนักเรียนที่ใช้สายตาในการมองภาพ เห็นคำในหนังสือ / สมุดงาน วิดีทัศน์ แผนภูมิ รวมถึงการใช้สายตาในการอ่าน

2.2 แบบการเรียนรู้โดยการฟัง (Auditory learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธี การเรียนของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการฟังข้อความ การได้ยินคำพูด สื่อทางเสียงต่างๆเพื่อเรียนรู้และจดจำ เช่น การฟังบรรยาย การฟังบทสนทนา ฟังคำสั่ง ฟังข่าว ฯลฯ

2.3 แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย (Kinesthetic learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประสบการณ์ด้านร่างกายเพื่อเรียนรู้และจดจำ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสันทนาการ การศึกษานอกสถานที่ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

2.4 แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส (Tactile learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติงานต่างๆ เช่น การเขียนบันทึก การจดคำบรรยาย หรือการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ร่างกายสัมผัส

2.5 แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนักเรียน ที่เรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน หรือการทำงานเพียงคนเดียว

2.6 แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม (Group learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนักเรียน ที่ทำงานหรือเรียนกับเพื่อนอย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไป หรือทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

3. ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (Attitude to English teacher behavior of teaching) หมายถึง ท่าทีความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการตัดสินใจ เชื่อในสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยเหตุผลของตนเอง ที่มีต่อกิจกรรมวิธีสอน การดำเนินการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (Economic advantage) หมายถึงระดับฐานะของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครองนักเรียน ในงานวิจัยนี้หมายถึงรายได้ต่อเดือน โดยประมาณ

ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ มีรายได้สูง คือมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป รายได้ปานกลาง คือมีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท และรายต่ำคือมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท

5. การส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้าน (Home support) หมายถึง การกระทำใด ๆ ของบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจและต้องการ มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

6. โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (Opportunities for learning) หมายถึง ประสิทธิภาพตรงเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ เช่นกิจกรรมในชั้นเรียน หรือใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (English learning achievement) หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนการทดสอบระดับชาติ (National Test)

8. ปัจจัยภายใน (Intrinsic factor) หมายถึง องค์ประกอบภายในที่เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้บรรลุผล ซึ่ง ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนแบบการเรียนรู้ และทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

9. ปัจจัยภายนอก (Extrinsic factor) ได้แก่สภาพแวดล้อมหรือบริบททางสังคม ซึ่งมีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนประกอบด้วย ฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัว การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหรือประสบการณ์ รวมทั้งบรรยากาศของสังคมที่ทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลจากสังคม ทั้งทางบ้าน โรงเรียน และชุมชนทำให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสพูด หรือฟังภาษาเหล่านั้นอันเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังได้รับข้อมูลจากคนในสังคมนั้นเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาของตน

10. คะแนนการทดสอบระดับชาติ (National Test) หมายถึง คะแนนการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษระดับชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2550

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางหรือข้อควรพิจารณาสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. เป็นแนวทางให้กับผู้สนใจ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน นำไปศึกษาเพิ่มเติมต่อไป